

BUREAU CLARA WICHMANN

Tweede Kamerfractie NSC

t.a.v. mevrouw J.N. Vroonhoven, F.A. Zeedijk en R. Hertzberger

Uitsluitend per e-mail: j.vroonhoven@tweedekamer.nl

f.zeedijk-raeven@tweedekamer.nl r.hertzberger@tweedekamer.nl

Betreft: Wet wijziging vermelding van het geslacht in de geboorteakte ('Transgenderwet')

Amsterdam, 9 april 2024

Geachte mevrouw Van Vroonhoven, mevrouw Zeedijk en mevrouw Hertzberger,

Wij begrijpen dat NSC het voornemen heeft aangekondigd om komende donderdag 11 april een motie in te dienen ter intrekking van het wetsvoorstel ter verbetering van de Transgenderwet. Bureau Clara Wichmann wil u hierbij vragen om dit voornemen te heroverwegen om de volgende redenen.

Bureau Clara Wichmann is een juridisch-feministische organisatie die zich al meer dan veertig jaar inzet ter verbetering van de maatschappelijke positie en rechtspositie van vrouwen* in Nederland en is medestander in het bestrijden van alle vormen van genderdiscriminatie, ongelijkheid en stereotypering. Bureau Clara Wichmann doet dit onder meer door bevordering en beïnvloeding van het recht. In dat kader volgt Bureau Clara Wichmann al langer het wetsvoorstel ter verbetering van de Transgenderwet en is derhalve op de hoogte van het verloop van de parlementaire behandeling van deze wet.

Bureau Clara Wichmann maakt zich, als feministische organisatie, zorgen over de desinformatie die wordt verspreid over de mogelijke gevolgen voor de veiligheid van vrouwen die deze wetswijziging zou hebben. Ten eerste wordt aangehaald dat personen mogelijk hun geslachtsregistratie zouden wijzigingen op oneigenlijke gronden waardoor zij toegang zouden krijgen tot faciliteiten voor vrouwen. Hierover kan Bureau Clara Wichmann kort zijn. Zoals het kabinet destijds ook aangaf is er geen verband tussen dergelijke zorg en het wijzigen van geslachtsregistratie op de geboorteakte.¹ Daarnaast is het wetsvoorstel met waarborgen en met zorgvuldigheid omkleed. Zo kan wijziging van de vermelding van het geslacht in het geval van een Nederlander jonger dan zestien jaar slechts worden gelast door de rechtbank op verzoek van zijn

¹ Nota naar Aanleiding van het verslag, 35 825, nr. 7.

BUREAU CLARA WICHMANN

wettelijke vertegenwoordiger.² Tenslotte geldt voor iedere Nederlander van 16 jaar en ouder een wachtperiode van minimaal vier weken, nadat bij de burgerlijke stand de wens tot wijziging van geslachtsnaam is aangegeven.³

Ten tweede wordt gesteld dat de veiligheid van vrouwen in vrouwengevangnissen in het geding is. Bureau Clara Wichmann houdt zich reeds geruime tijd bezig met de veiligheid in de vrouwengevangnissen in Nederland, onder meer naar aanleiding van het [Inspectie Rapport van Justitie en Veiligheid over grensoverschrijdend gedrag in Nieuwersluis](#). Zoals zowel uit dit rapport als uit het onlangs verschenen [rapport van de regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld](#) is gebleken, is er geen bewijs dat de veiligheid van vrouwen in het geding zou zijn vanwege het wetsvoorstel ter verbetering van de Transgenderwet. Uit de genoemde rapporten blijkt dat de geconstateerde misstanden gepleegd zijn door medewerkers van de gevangnissen en zijn de slachtoffers zowel gevangenen als medewerkers. Voorts komt uit het onderzoek door mr. dr. Pauline Jacobs naar voren dat juist transgender personen uiterst kwetsbaar zijn in het gevangeniswezen.⁴ Dit wordt onder meer onderkend door het gezaghebbende European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment van de Raad van Europa, die aanbeveelt om transgenders onder te brengen in de gevangenisafdeling die overeenkomt met hun genderidentiteit of, als dit noodzakelijk is voor de veiligheid, in een aparte afdeling.⁵ Bovendien geschiedt de plaatsing van een persoon in een vrouwen- dan wel mannengevangenis door een selectiefunctionaris van DJI. Deze functionaris zal hierbij rekening houden met het risicoprofiel van de gedetineerde, waaronder de kenmerken van het delict.⁶ Hiermee kan ook een oneigenlijke plaatsing worden voorkomen. Tot slot, in elf landen in Europa geldt een dergelijke wet. Uit die landen komen geen verontrustende berichten.

² Nieuw artikel 1:28a lid 1 BW zoals voorgesteld door het wetsvoorstel.

³ Nieuw artikel 1:28 lid 1 BW zoals voorgesteld door het wetsvoorstel.

⁴ Transgender achter de deur, Een onderzoek naar en aanbevelingen voor de behandeling van transgender gedetineerden. Mr. dr. P. (Pauline) Jacobs, Nederlands Tijdschrift voor Strafrecht, 2022, nr. 5

⁵ Council of Europe, CPT/Inf (2016) 25, par. 53. Tot deze aanbeveling komt de CPT in een bezoek aan gevangnissen in Malta. Ook in andere documenten vraagt de CPT aandacht voor de veiligheid van transgender personen in detentie, zie bijvoorbeeld: Council of Europe CPT/Inf (2023) 5.

⁶ Transgender achter de deur, Een onderzoek naar en aanbevelingen voor de behandeling van transgender gedetineerden. Mr. dr. P. (Pauline) Jacobs, Nederlands Tijdschrift voor Strafrecht, 2022, nr. 5

BUREAU
CLARA WICHMANN

Wij verzoeken u dan ook om niet mee te gaan in de stroom van desinformatie die stigmatiserend werkt ten aanzien van de transgendergemeenschap en het zorgvuldig vormgegeven wetsvoorstel voor de verbetering van de Transgenderwet niet te blokkeren. Bureau Clara Wichmann gaat hierover graag verder met u over in gesprek.

Hoogachtend,

Yomi van der Veen
Directeur Bureau Clara Wichmann

* Wanneer wij schrijven 'vrouwen' dan bedoelen we alle vrouwen, zowel cisgender als transgender vrouwen.

BUREAU CLARA WICHMANN